

Universitätsbibliothek Paderborn

**Convvlvio Calvmniarvm Vlrichi Veleni Minhonensis,
quib[us] Petru[m] nunq[uam] Romæ fuisse cauillatur**

Fisher, John

Antwerpiae, 1522

Responsio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35690

timonijs in hac te fidem habeamus.

RESPONSIO.

ERror fuerit necne, quod de primatu summi pontificis, aut de donatione per Constantini Sylvestro facta, ple
riq; credūt, non est pñtis opusculi differere, sed produ
ctus volumen id negocij postulat. Nos etiā inter confutan
dū articulos (quos Lutherus asserere molitus est) penitus ex
neruasse putam⁹, quicquid aduersus primatū Papæ, Luthe
rus attulerit, vt iam nō erit opus, quicq; in ea re copiosius di
cere. Porro quantū ad petri sedē spectat, non video, cur ea
res cōmenticia dici queat, quātū autores habeat grauissimos
ac spectatissimos, & eosdē vicinos apostoloꝝ temporibus,
de quib⁹ omnino nulla suspitionis anima capi pōt, cur voluīſ
sent istud cōfingere. Sed & græcis, cur in hac parte fides ad
hiberi non debeat, ratione prorsus oī caret. Quid enim si
profani græcorꝝ scriptores, mēdaces habitū fuerint, num &
sacrī pariter eodē vicio laborare putandi sunt? Absit. Nam
quā ex Christianismo veritatē hi professi sint, q̄ credi pos
sunt mendacia Christianis legenda tradidisse. Sed neq; p
babilitatē vllam habet, græcos quātūvis profanissimos, vo
luisse cōminisci, q̄ Petrus relicta Græcia Romā se confer
ret, cathedram ibi positiuirs, quim ea res totius Græcię glo
riam obscuret haud mediocriter. Quamobrem & græcis
in hac repotissimum est adhibenda fides. Cæterum nos &
græcos & latinos, huiuscē rei testes iuratissimos, in mediū
afferemus.

TERTVLLIANVS imprimis autor grauis, & ipse lati
nus, Apostoloꝝ quoq; vicin⁹ temporibus, in libro de præ Tertullia.
scriptionibus hæreticorꝝ, hanc rem testatur, inquiens. Per
curre ecclesias apostolicas, apud quas ipse adhuc cathedræ
apostolorꝝ suis locis præsidentur, apud quas ipse autentice
literæ eoꝝ recitantur, sonantes vocem, repræsentantes fac
iem. Proxima est tibi Achaia, habes Corinthum. Si nō lon
ge es a Macedonia, habes Philíppos. Si potes in Asiam ten
dere, habes Ephesum. Si autē Italiam adiiceris, habes Ro
mum.

mānā, vnde nobis quoq; autoritas p̄festo est statuta, felix ecclesia, cui totā doctrinā apostoli cū sanguine suo pfude-
rūt, vbi Petrus passioni dñicæ adæquatur, vbi paulus Ioan-
nis exitu coronatur, vbi apostolus Ioannes, posteaq; in ole-
tul, anuotata,

Multa ex Ter- um igneum dimerſus, nihil passus est, in Insulam relegatur;

Hæc Tertullianus. In quibus ybis multa licet annotari;

i Et primū, q; ex ecclesijs, quas hic memorat, sola ī remanet

iiij in fide superl̄tes ecclesia Romana. Deīn, q; quū ecclesiæ cæ-

teræ florerent, ex ecclesia Romana tñ in cæteras fluxit au-

toritas. Tertio, qd' & ad nostrū institutū magis spectat, pe-

trū apud Romā passioni dñicæ fuisse adæquatū, hoc est cri-

ci affixum. Quarto, Paulū illuc Ioannis baptistæ exitu, hoc

est capitīs detrunctione fuisse coronatū. Quinto, Ioānē

euangelistā (postq; in feruens oleū esset demersus, quū nihil

ex eo damni patereb) in Pathmos Insulā fuisse relegatum;

Sexto trium horū apostolorū p̄ntia, Romanā ecclesiā nob̄

iem ac illustrem esse redditā, sed ex eo p̄cipue felicē, q; apo-

stoli duo, Petrus & paulus totā huic ecclesiæ doctrinam,

vna cū sanguine suo pfuderūt. Sed hactenq; p Tertulliano;

Quē & Cyprianus passim imitatus, epistola tertia Roma-

nam ecclesiā vocat Petri Cathedrā, & principalē ecclesiā,

vnde sacerdotalis vnit̄ exorta est. Et epistola rursū octa-

ua, cunctos hortat̄, quatenq; eā totius ecclesiæ catholicę ma-

tricem, & radicem agnoscant, ac teneant.

Accedit his Ambrosius, qui de natali sanctorū apostolorū

Petri pauliq; loquens, ait Non sine causa factū putemus, q;

vna die, vno in loco, vnius tyranni tolerauere sententiam,

vna die passi sunt, vt ad Christum pariter puenirent, vno

in loco, ne alteri Roma deesset. Sub vno p̄secutore, vt aqua-

lis crudelitas vtruncq; constringeret. Dies ergo pro merito,

locus pro gloria, persecutor decretus est pro virtute. Et in

quo tandem loco martyrium pertulerunt. In urbe Romana,

quaē principatum, & caput obtinet nationū. Scilicet, vt vbi

caput superstitionis erat, illuc caput quiesceret sanctitatis.

Et vbi gentilium pr̄incipes habitabant, illuc ecclesiarū pr̄in-

cipes morarentur. Hæc Ambrosius.

Cyprianus.

Ambrosius.

Subscribit LEO in sermonibus de Apostolis inquiens: Leo
Beatissimus Petrus princeps Apostolici ordinis, ad arcem
Romani destinatur imperij, ut lux veritatis, quae in omniū
gentium reuelabatur salutem, efficacius se ab ipso capite p
totum mundi corpus, effunderet. Et paulo post, Iam popu
los, qui ex circuncisione crediderant, erudieras. Iam Antio
chenam ecclesiam, vbi primum Christiani nominis digni
tas est orta, fundaueras, Iam Pontum, Galatiam, Capadoci
am, Asiam atq; Bythyniam legibus euangelicæ prædicatio
nis impleueras, nec aut dubius de' prouectu operis, aut de
spacio tuæ ignarus ætatis, tropheum crucis Christi Roma
nis arcibus inferebas, quo te diuinis ordinationibus ante
sbant & honor potestatis, & gloria passionis. Hæc LEO
papa.

HIERONIMVS quoq; quum alibi sæpe, tum in Catalo
go virorum illustrium. Simon inquit petrus, filius Ioannis,
provinciae Galileæ, vico Bethsaida, frater Andreæ aposto
li, & princeps apostolorum, post Episcopatum Antiochien
sis ecclesiæ, & prædicationem dispersionis eorū, qui de cir
cuncisione crediderant in Ponto, Galatia, Capadocia, asia,
& Bithynia secundo Claudij anno ad expugnandum Si
monem magum, Romam pergit, ibiq; viginti quinque an
nis cathedrali sacerdotalem tenuit, usq; ad ultimum annū
Neronis, id est decimum quartū, a quo, & affixus cruci mar
tyrio coronatus est. Hæc HIERONYMVS. Hieronymus

Petrus secundo
Claudij anno,
Autore Hiero.
ad expugnan
dū Simonē ma
gū Romā ve
nit.

SED & idem scribit, Philonem quum esset denuo lega
tus ad Claudium, in urbe Romania cum Petro fuisse collo
cutum, amiciciamq; cum ipso tum iniisse, atq; ob id, ecclesi
am, & lectatores Marci, discipuli Petri, apud Alexandriam
ornasse laudibus.

TESTATVR & BEDA suppitor temporū exactis
simis, libro quem de temporibus aëdedit, sic scribens. Pe
trus apostolus, quum primus Antiochenam fundasset ec
clesiam, Romam pergit, ibiq; vigintiquinq; annis Cathe
dram tenet Episcopalem, id est usq; ad ultimū Neronis an
num. Hæc Beda. Beda

Eutropius.

Orosius.

Platina.
Sabellicus.
Volateranus
Ioan. bapti.

Egesippus.

E V T R O P I V S etiam, & ipse Romanæ historię
scriptor haud con temnendus, de Nerone sic scribit, deniq; omnibus flagicijs suis etiam hoc addidit, q; sanctos dei apo-
stolos Petrum Paulumq; trucidauit, hæc ille.

Consentit & **OROSIVS** ca. quarto libro septimo histo-
riæ suæ, Tiberius, inquit, Claudius ab Augusto quartº, reg-
num adeptus, mansit in eo annos, xiiij. Exordio regni eius
Petrus apostolus Romam venit, & salutarem cunctis cre-
dentiis fidem fideli verbo docuit, potentissimisq; virtuti-
bus approbauit. Ex in christiani Romæ esse cœperunt, sen-
sitq; hoc collatum fidei suæ Roma beneficium. Et rursum, ca.
quinto de Nerone loquens ait, Primus Romæ christianos
supplicijs & mortibus affecit, ac per omnes prouintias pari
persecutione excruciarí imperauit, ipsumq; nomem extir-
pare cōnatus, beatissimos christi apostolos, Petrum cruce,
Paulum gladio, occidit. Hæc Orosius.

Prætereo recentiores historicos platinam, Sabellicum, vo-
laueranū, Ioannem baptistam viros eruditissimos, qui testa-
tissimū id ipsum, in suis scriptis reliquerūt, neq; hacten⁹ quis
q; ante velenū, repertus est tam impudens, ut Petrum nega-
ret Romæ aliquando fuisse, quū & Græci confiteantur id,
ipsum, q; q; & ipsi sint alioqui Romanæ gloriæ nimisq; infen-
sissimi.

EGESIPPVS primū, & ipse vicin⁹ apostolorū tēperibus,
libro tertio excidi⁹ hierosolymitan⁹, ca. secūdo, narratis his,
quæ Romæ cum Simone mago Petrus magnifice gessit,
docet ènī ibi tandem cruci adiudicatum, atq; ita necatum
fuisse. Sed eius verba, si quis forte requirat, hic subiiciemus.
Erant tūc temporis Romę Petrus & Paulus, doctores chri-
stianorū, sublimes operib⁹, clari magisterio, qui virtute suo
rum operum, Neronom aduersum fecerant, captum magi
Simonis delinimentis, qui sibi animū eius cōciliauerat. Cui
adūmentum victoriæ, subiectiones gentium, vitæ longæ,
uitatem, salutis custodiam, feralib⁹ artibus pollicebatur, at-
q; ille credebat, qui vim rerum nesciret examinare. Deniq;
summū apud eum tenebat amicitiæ locum, quandoquidē
etiam præsulem suæ salutis, viteq; custodem arbitrabatur,

Sed ubi Petrus ei⁹ vanitates & flagitia detexit, & species il-
lum rerum mentiri, non solidū aliquid aut verū efficere de-
monstrauit, ludibrio habitus, & digno est consumptus moe-
rore. Et quis in alijs terrar^y partibus, Petri expertus poten-
tiam, in praeueniens Romanum, ausus est iactare, q̄ mortuos
resuicitaret. Et rursum haud paulo post. Deniq̄ dato, vt cō-
prehenderetur praecepto, rogabatur Petrus, vt se se alio cō-
ferret. Resistebat ille dicens, nequaq̄ se facturū, vt tanquā
metu mortis territus caderet, bonū esse pro Christo pati, q̄
pro oībus se morti obtulisset, non mortem illā, sed immor-
talitatē futuram, tanq̄ indignū vt ipse fugeret passionē sui
corporis, qui multos doctrina sua compulerit, se hostias pro
Christo offerre, deberi sibi secundū dñi vocem, & vt ipse ī
passione sua Christo gloriā atq̄ honorem daret, hac & alia
Petrus obtexere, sed plebs lachrymis quārens, ne se relinq̄
ret, & fluctuantem inter procellas gentilium destitueret, vi-
ctus fletibus Petrus cessit, promisit se urbem egressurum,
proxima nocte salutatis fratrib⁹, & celebrata oratione, pro-
ficiisci solus cōpedit. Vbi ventum est ad portā, videt sibi chris-
tum occurrere, & adorans eū dixit. Dñe quo veniss^e. Dicit
ei Christus, Iterū venio crucifigi. Intellexit petrus de sua di-
cūm passione, q̄ in eo Christus passurus videretur, qui pa-
titur in singulis, non utiq̄ corporis dolore, sed quadā misé-
ricordię cōpassione aut gloriæ celebritate. Et conuersus in
urbem redit, captusq; a persecutoribus, cruci adiudicatus,
poposcit vt inuersis vestigij cruci affigeretur, q̄ indignus
esset, qui simili modo crucifigeretur, vt passus est dei filius.
Quo impetrato, vel quia ita debebatur, vt Christus p̄dixe-
rat, vel quia persecutor non inuitus indulget pœnarum in-
crementa, & ipse & Paulus, alter cruce, alter gladio necat⁹
est. Hactenus Egesippus.

EVSEBIUS item historiæ suæ libro secundo ca. xiiij. Pe-
trum ipsis Claudi temporib⁹ affirmat venisse Romā, vbi
salutaris p̄dicationis verbo, primus (vt ait) euāgeliū sui clavi-
bus ianuā regni cœlestis aperuit. Sed & euangeliū quod ab
eo p̄dicatorū, Marcus discipulus eius ad Romanorū instan-
tiam exceperat, ecclesijs legendū tradidit. Cuius rei & tesi-

Eusebius in hi-
storiam.

**Clemens,
Papias hiero-
politanus,
i. Petri vltimo** tes alios pducit, nēmpe Clementē in suarum disputationis libro, simul & Papiam Hieropolitanum episcopū. Adde, q̄ idem ex ipso Papia recenset, Petrū in priori epistola sua meminisse Marci, atq; in ea, tropice Romam Babiloniā non minasse, quum dicit, Salutat vos ea, quæ in Babilone est, ecclesia, & Marcus filius meus.

**Tertullianus,
Hieronymus.** CVI Tertullianus & Hieronymus ac ceteri quicq; subscribunt. Qz si Petrus ex Roma priorem illam epistolam scriperit, quid manifestius comprobare posset eundem aliquādo fuisse Romae?

Eusebi⁹ in cro. SED &c in Cronicis Eusebius testatur, Petrū secūdo Claudi⁹ venisse Romam, illicq; sedisse vigintiquinq; annis, & vltimo Neronis ibidem gloriose occubuisse.

Hyreneus Hyreneus item in tertio aduersus hæreses libro, successio nem pontificum vrbis Romæ digerens, asserit Petrum & Paulum fuisse Romæ. His accedunt Chrysostom⁹ & Theophilacl⁹ ophilactus, qui tradunt Linum fuisse post Petrum ecclesie Chrysostom⁹. Romanæ secundum Episcopum, in commentarijs epistole posterioris ad Timotheum.

Prætero multos, quos Volateranus recenset, tam latinos q̄ græcos, qui de Pontificum vitis conscripsere. Et hi omnes vnanimiter asserunt, Petrum vrbis Romanæ primum Episcopum fuisse. Qz si res hæc, tot & tam illustrissimis auctoribus, græcis pariter & latinis, adeo dilucida redditā sit, quis iam n̄isi m̄ete captus, ambigere secum diutius potest, num Petrus fuisse Romæ, & maxime, quum nullus vñquam scriptor, ante Velenum, ne somniare quidem contrariū potuerit? Sed ista pro calumnijs omnibus diluendis, sufficere putamus.

SEQ. VITVR ALTERA LL.
BELLI PARTICVLA.